

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

11.5.2005

B6-0295/2005 }
B6-0296/2005 }
B6-0297/2005 }
B6-0298/2005 }
B6-0299/2005 }
B6-0306/2005 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan mukaisesti

- Armin Laschet ja Albert Jan Maat PPE-DE-ryhmän puolesta
- Jan Marinus Wiersma ja Bernadette Bourzai PSE-ryhmän puolesta
- Ona Juknevičienė ja Dirk Sterckx ALDE-ryhmän puolesta
- Bart Staes ja Cem Özdemir Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Vittorio Emanuele Agnoletto GUE/NGL-ryhmän puolesta
- Cristiana Muscardini ja Anna Elzbieta Fotyga UEN-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- GUE/NGL (B6-0295/2005)
- Verts/ALE (B6-0296/2005)
- ALDE (B6-0297/2005)
- UEN (B6-0298/2005)
- PSE (B6-0299/2005)
- PPE-DE (B6-0306/2005)

Kirgisian ja Keski-Aasian tilanteesta

RC\566815FI.doc

PE 357.374v01-00}
PE 357.375v01-00}
PE 357.376v01-00}
PE 357.377v01-00}
PE 357.378v01-00}
PE 357.385v01-00} RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma Kirgisian ja Keski-Aasian tilanteesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kirgisiasta ja Keski-Aasian tasavalloista,
  - ottaa huomioon Kirgisian, Kazakstanin ja Uzbekistanin kanssa tehdyt jo voimaan tulleet kumppanuus- ja yhteistyösopimukset,
  - ottaa huomioon Tadžikistanin ja Turkmenistanin kanssa tehdyt kumppanuus- ja yhteistyösopimukset, jotka on allekirjoitettu mutta joita ei ole vielä ratifioitu,
  - ottaa huomioon komission Keski-Aasian strategia-asiakirjan 2002–2006,
  - ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman maailman ihmisoikeustilanteesta vuonna 2004,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin puheenjohtajavaltion 4. maaliskuuta 2005 unionin puolesta antaman julkilausuman Kirgisian parlamenttivaaleista,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Javier Solanan 21. ja 25. maaliskuuta 2005 antamat julkilausumat Kirgisian tilanteesta,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin 30. maaliskuuta 2005 antaman julkilausuman Kirgisian tilanteesta,
  - ottaa huomioon Etyjin antamat julkilausumat Kirgisian tilanteesta,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että useassa Keski-Aasian tasavallassa on äskettäin järjestetty kiistellyt vaalit, ja että kansainväliset tarkkailijat ovat ilmoittaneet raporteissaan selkeästi, etteivät kyseiset vaalit ole täyttäneet kansainvälisiä standardeja,
- B. ottaa huomioon, että Kirgisiassa 27. helmikuuta ja 13. maaliskuuta 2005 järjestetyt parlamenttivaalikerrokset johtivat laajoihin protesteihin, jotka saivat presidentti Askar Akajevin luopumaan vallasta, ja hän allekirjoitti eroilmoituksensa 4. huhtikuuta paettuaan ensin Moskovaan,
- C. ottaa huomioon, että vastavalittu Kirgisian parlamentti, joka on saanut valinnalleen keskusvaalilautakunnan vahvistuksen, päätti 11. huhtikuuta hyväksyä Akajevin eroilmoituksen,
- D. ottaa huomioon päätöksen järjestää presidentinvaalit 10. heinäkuuta ja parlamenttivaalit ennen kuluvan vuoden loppua,

- E. on erittäin huolestunut heikosta turvallisuustilanteesta, vaikka maaliskuussa 2005 pääasiassa taloudellisen ja sosiaalisen tilanteen rappeutumisesta johtuneet mielenosoitukset sujuivat suhteellisen rauhanomaisesti,
- F. katsoo, että Kirgisian vaaliprosessi merkitsee koetinkiveä, josta selviytyminen saattaa pohjustaa tarvittavia demokraattisia muutoksia sekä institutionaalisia ja taloudellisia uudistuksia kaikissa muissakin Keski-Aasian maissa;
- G. panee tyytyväisenä merkille Etyjin välitysyrietykset poliittisten voimien välillä tämän vuoden helmi- ja maaliskuussa pidettyjen parlamenttivaalien yhteydessä sekä Etyjin esittämän toimintasuunnitelman, joka koski maan vakautta ja turvallisuutta vaalikampanjan aikana ja sen jälkeen,
- H. ottaa huomioon, että suurin osa Keski-Aasian valtioista kärsii ihmisoikeusloukkauksista erityisesti asianmukaisen oikeudellisen järjestelmän puutteen sekä oppositiopuolueille, riippumattomille kansalaisjärjestöille ja tiedotusvälineiden vapaudelle asetettujen rajoitusten vuoksi,
- I. on hyvin huolissaan siitä, miten muiden Keski-Aasian tasavaltojen hallitukset reagoivat Kirgisian vallankumoukseen, sillä nämä yrittivät tiukentaa lakeja ja estää näin samankaltaisten tapahtumien esiintymisen maassaan,
- J. ottaa huomioon, että Keski-Aasian tasavaltojen katsotaan olevan tärkeimpiä liittolaisia kansainvälistä terrorismia ja uskonnollista fundamentalismia torjuttaessa ja että ne ovat merkittävässä asemassa myös energiakysymyksiä ratkaistaessa,
1. pyrkii tukemaan vahvasti Kirgisiassa tällä hetkellä käynnissä olevaa demokratiakehitystä, vapauksista – erityisesti perusoikeuksista, sanavapaudesta, hallinnon vastustamista koskevasta oikeudesta sekä lehdistövapaudesta – nauttimista, sekä vaalien rehellisyyttä ja avoimuutta;
  2. kiittää Kirgisian kansalaisyhteiskuntaa ponnisteluista vuosikausia jatkuneen sarron poistamiseksi ja todellisen muutoksen aikaansaamiseksi; uskoo, että vastaavia odotuksia on vireillä myös alueen muiden maiden kansalaisyhteiskunnissa;
  3. uskoo, että Kirgisian asianmukainen demokraattinen prosessi voi olla erinomaisena esimerkkinä muille Keski-Aasian maille;
  4. kehottaa neuvostoa ja komissiota tekemään yhteistyötä sekä tarvittaessa avustamaan Etyjiä ja Kirgisian vasta nimitettyjä virkamiehiä hankalissa ponnisteluissa, jotta maassa voidaan valmistautua presidentinvaaleihin ja samalla huolehtia vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien järjestämisen perusedellytyksistä;
  5. kehottaa Kirgisian väliaikaista hallitusta jatkamaan demokratian kehittämistä sitoutumalla poliittiseen vuoropuheluun ja kansalliseen sovintoon sekä varmistamalla yleisen turvallisuuden;

6. kehottaa Kirgisian viranomaisia tekemään kaikkensa, jotta maassa käynnistyisi todellinen demokratisoitumisprosessi, joka perustuu aitoon monipuoluejärjestelmään sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteiden kunnioittamiseen; vaatii tässä yhteydessä sellaisen laajan perustuslaillisen uudistuksen käynnistämistä, jolla pyritään varmistamaan entisen valtajärjestelmän perusteellinen tarkistaminen;
7. kiinnittää Kirgisian viranomaisten huomion hyvien suhteiden ylläpitämisen tärkeyteen maan kansallisten vähemmistöjen välillä;
8. kehottaa komissiota etsimään tapoja saattaa Kirgisian kanssa tehty kumppanuus- ja yhteistyösopimus ajan tasalle ja mukauttaa se nykytilanteeseen määrittämällä demokraattisia ja taloudellisia arviointiperusteita suhteiden tehostamiselle;
9. kehottaa neuvostoa ja komissiota laatimaan ja hyväksymään Keski-Aasian tasavaltoja koskevan yhteisen strategian, jotta koko alueeseen voidaan soveltaa kattavaa ja johdonmukaista lyhyen ja keskipitkän aikavälin lähestymistapaa;
10. kehottaa komissiota vahvistamaan Keski-Aasiassa toteutettavia, demokratiaa edistäviä Tacis-ohjelmia, jotta voitaisiin lujittaa kansalaisyhteiskuntaa ja tukea avointa instituutioiden kehittämisprosessia;
11. kehottaa komissiota sisällyttämään Keski-Aasian tasavallat eurooppalaisen ihmisoikeus- ja demokratia-aloitteen painopistealueisiin sekä kiinnittämään erityistä huomiota poliittisten vankien vapauttamiseen ja tiedotusvälineiden riippumattomuuteen;
12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Kirgisian presidentille, hallitukselle ja parlamentille sekä Etyjille.